

Упутства за припрему питања 26-32

Старозаветна историја

Предавања, 19.05.2021.

доц. др Ненад Божовић

26. Јездра и Немија

- Литература:
- Д. Милин, *Старозаветна историја*, у: Сабрани списи, стр. 167.
- Џон, Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, 247-257.
- М. Куган, *Оксфордска историја библијског света*, 466-475.

26. Јездра и Немија

- Главне тезе
- Немија – обнова зидина, Јездра – обнова верског живота и устројавање правних норми у персијској покрајини Јехуд (Јездра као опуномоћеник персијске власти)
- Однос са Самарјанима
- Питање мешовитог брака и контекст Књиге о Рути

27. Од Јездре до Макавеја – Јевреји под персијском и јелинском влашћу

- Литература:
- Д. Милин, *Старозаветна историја*, у: Сабрани списи, стр. 168-169.
- Цон, Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, 261-266.
- М. Куган, *Оксфордска историја библијског света*, 475-494.

27. Од Јездре до Макавеја – Јевреји под персијском и јелинском влашћу

- Главне тезе:
- Товит, Јудита и Јестира – јудаизам у расејању
- Економске и политичке прилике Јудеје као персијске провинције (ковање новца, ограничена самоуправа)
- Успон новог царства – Александар Велики и Македонско царство
- Подела на селевкидско и птолемијско царство
- Сусрет јудејства и јелинизма – опасност од асимилације у доминантну јелинску културу и почетак напетости између следбеника монотеизма и политеизма

28. Макавејски устанак (168-134)

- Д. Милин, *Старозаветна историја*, у: Сабрани списи, стр. 169-171.
- Џон, Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, 266-271.
- М. Куган, *Оксфордска историја библијског света*, 494-510.

28. Макавејски устанак (168-134)

- Главне тезе
- Узроци Макавејског устанка 168/7. г пХ
- Мататија и његови синови Јуда, Јонатан, Симон, Елеазар и Јован
- Ток устанка и главне битке: над Аполонијем у Јефремовим горама, над Сероном код Вет Орона, победа у бици код Емауса 165. године, победа над Лисијем 164. код Вет Сура и склапање аспоразум о општој амнестији и укидање је наредба о забрани јеврејске вере

28. Макавејски устанак (168-134)

- Главне тезе
- Ослобођење Јерусалима 15. априла 164. чишћење Храма и жртве (Јуда Макавејац) – празник Ханука
- Наставак борбе и погибија Елеазара
- Јонатан и Симон – почетак дипломатске борбе
- Установљење хасмонејске династије и присвајање царске и првосвештеничке улоге

29. Хасмонејска династија од Јована Хиркана до Ирода Идумејца 134 - 4 г. пХ

- Д. Милин, *Старозаветна историја*, у: Сабрани списи, стр. 171-172.
- М. Куган, *Оксфордска историја библијског света*, 510-517.

29. Хасмонејска династија од Јована Хиркана до Ирода Идумејца 134 - 4 г. пХ

- Главне тезе
- Опис владара хасмонејске династије и спољнополитичке околности
- Римска освајања

30. Откриће Кумранских списа и њихов значај; 31. Заједница есена у Кумрану; 32. Основна учења есенске заједнице

- Литература:
- Г. Вермеш, *Педесет година истраживања Свитака мртвог мора*, часопис Градац (број 139-140), Чачак 2000/2001, стране 104-132.
- И. Томић, *Јудејске верске заједнице из доба антике*, одељак Антички извори о есенима 98-106, Кумран и апокалиптика 161-182, Јован, есени и кртшење 226-239.

30. Откриће Кумранских списа и њихов значај; 31. Заједница есена у Кумрану; 32. Основна учења есенске заједнице

- Главне тезе
- Кумрански рукописи – насеље Хирбет Кумран, 11 пећина, 900 рукописа (од тога 200 библијских)
- Датирање: углавном 1. в. пХ – 1. в.
- Становници Кумрана – есени

30. Откриће Кумранских списа и њихов значај; 31. Заједница есена у Кумрану; 32. Основна учења есенске заједнице

- Библијски рукописи: комплетна Књига пророка Исаије, некомплетан Псалтир и Поновљени закони; фрагменти већине библијских текстова
- Небиблијски рукописи: Правилник заједнице, Храмовни свитак, Пешер Авакума итд.
- Значај: кумрански рукописи су пуних 1000 година старији од сачуваних рукописа масоретске традиције